

יום ה', כ' בשבט תשס"ג (23 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מנהג קדום אצל יהודי תוניס, הלילה – ליל חמישי, לקראת השבת שבה נקרא בתורה את פרשת "יתרו" - לערוך 'סעודת יתרו': מסבים באכילה, שתיה ושירה. מבין הטעמים למנהג, כיוון שנכתבו בפרשה זו עשרת הדברות, והתורה נמשלה לכלה, שנאמר: **"תורה ציווה לנו משה, מורשה קהילת יעקב"** [דברים ל"ג 4] ודרשו חז"ל: אל תקרא מורשה אלא מאורסה. הסעודה באה, איפא, להביע את שמחת מתן תורה.

כאמור, השבת אנו קוראים בתורה את פר' "יתרו", בה עם ישראל מגיע להר סיני, מטרות יציאתו ממצרים, ומכין את עצמו לקבל את התורה. **"ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקידשתם היום ומחר וכיבסו שמלותם. והיו נכונים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני."** [שמות י"ט 10-11] ובהמשך: **"וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמור. אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים."** [שם כ' 1-2]

על כך מסביר הרב ש"ר הירש:
...צריך היה להשאיר בידי הדורות הבאים תעודה היסטורית מהימנה שה' ניצב במקומו, כביכול, **מול** העם ממש ודברו הגיע אל העם ולאוזניו: ה' לא היה בתוכם ובקרבתם, וקולו לא יצא **מתוך** העם. הן תורת ישראל היא החוק **היחיד** שלא יצא מתוך העם, שאותו נועד לכוון. הן היהדות היא ה"דת" היחידה שלא יצאה מליבם של בני-אדם, המוצאים בה את היסוד הרוחני לחייהם. ודווקא התכונה ה"אובייקטיבית" הזאת של תורת ישראל ושל "דת" ישראל משווה לה את ייחודה, ומקימה **מחיצה מובהקת ומיוחדת במינה** בינה ובין כל שאר החוקים והדתות בעולם. תכונה זאת עושה אותה לגורם **היחיד** בתרבות האנושות היכול להיחשב מנוף ומטרה עילאית לכל התקדמות אחרת, ואילו היא עצמה דבר נתון ומוחלט הגבוה מעל גבוה מכל התקדמות אחרת.

כל שאר ה"דתות" והחוקים, שיצאו הם מלב האנושות לפי נסיבות הזמן, אינם מבטאים אלא אותן השקפות שעלו בזמן מן הזמנים, בקרב חוג אנשים מסויים, **על-אודות** ה' וייעוד האדם ועל-אודות יחס האדם לה' ויחס האדם לאדם. לכן מוכרחים כל שאר ה"דתות" והחוקים להתקדם עם הזמן ככל יתר גורמי התרבות שיצאו מקרב האנשים בזמן מן הזמנים – המדע, האמנות והמוסר. הן לפי טבעם ומוצאם אינם אלא הביטוי המתאים לאותו שלב בהתפתחות האדם, בו עומדת האנושות בכל תחום שהוא, באותו זמן.

לא כן "דת" ישראל ותורת ישראל: הן **לא** יצאו מתוך השקפות בני האדם בזמן מן הזמנים, ואין בהן מן הדעות שרווחו בזמן מן הזמנים בין האנשים על-אודות ה' ועל-אודות מעשי ה' ואדם. "דת" ישראל ותורת ישראל **ניתנו לאדם מפי ה'** [כפי שאנו למדים בפרשה זאת בה מקבל ישראל את עשרת הדיברות]. בהם נאמר לבני האדם מה יהיו השקפותיהם, לפי רצון ה', בכל הזמנים, על-אודות ה' ומעשיו, וראש לכל – על האדם ועל מעשיו. **תורת ה' נמצאה מלכתחילה במצב של ניגוד לעם** שבקרב היתה אמורה לבוא ראשונה. ראשית כוחה של תורה אמורה היתה לעמוד במבחן חייו של עם שניצב כנגדו כ"עם קשה עורף". **התנגדות זו של העם, שאליו ירדה התורה הזאת ראשונה, היא ההוכחה המהימנה ביותר למקורה האלוקי של התורה הזאת. לא מתוך**

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכיי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי

יום נעים ושמח ושבת שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16⁴⁶

צאת השבת (ב"ש): 17⁴⁵

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', כ' בשבט תשס"ג (23 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

העם יצאה התורה, אלא לעם היא ניתנה. ורק לאחר מאבק של מאות בשנים כבשה התורה את ליבות העם והפכה אותו לנושא דגלה במהלך ההיסטוריה.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכיי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי

יום נעים ושמח ושבט שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16⁴⁶

צאת השבת (ב"ש): 17⁴⁵

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.